

OBSAH

Úvod	13
I. diel: Darovanie v rímskom práve a jeho vývoj	19
§ 1 Od kauzy donationis k samostatnému zmluvnému typu	19
§ 2 Vývoj darovania pod vplyvom zákazov darovania	21
§ 3 Definícia darovania	25
1 Odovzdá vec v úmysle, aby sa ihneď stala príjemcovou a za žiadnych okolností sa mu nevrátila	26
2 Nerobí to zo žiadneho iného dôvodu než s cieľom vykonať dobročinnosť a štedrosť	29
2.1 Klasická datio ob causam ako remuneračné plnenie	32
2.2 Odovzdanie v nádeji (spe datio)	41
3 Záver a východiská	45
II. diel: Klasické právo	49
§ 4 Nezlučiteľnosť darovania s výhradou vrátenia daru pri nesplnení príkazu	49
1 Bezodplatnosť nebola jediným kritériom darovania	49
1.1 Dostal, aby postavil na svojom pozemku (D. 24,1,13,2)	50
1.2 Daroval som Titiovi peniaze, aby si za ne kúpil otroka Sticha (D. 39,5,2,7)	53
Zhrnutie	59
2 Redukcia darovania s príkazom na „jednoúčelovú“ datio ob rem a následky redukcie na splnenie príkazu	60
2.1 Následky neexistencie darovania na splnenie príkazu ukladajúceho prevod vlastníctva späť na darcu	60
Darujem ti peniaze, aby si mi ich poskytol ako pôžičku (D. 12,1,20)	60
Dedič daroval statuliberovi peniaze, aby mu ich statuliber vrátil a stal sa tak slobodným (D. 40,7,11)	67
Prijal s príkazom, aby prijaté znova vrátil a splnil tým dlh (D. 46,3,67)	69
Zhrnutie	73
2.2 Následky neexistencie darovania na splnenie príkazu ukladajúceho prevod vlastníctva na tretie osoby	75

Synovi boli darované peniaze, aby nimi splnil dlh (D. 14,6,9,1)	75
Darovanie na účely zriadenia vena	79
Zhrnutie	98
3 Čiastkový záver	99
§ 5 Negotium mixtum cum donatione	101
1 Odovzdám ti otroka, aby si ho po piatich rokoch prepustil na slobodu (D. 39,5,18)	101
2 Pozemok odovzdala manželovi, aby bol po jeho smrti reštituovaný synovi (D. 24,1,49)	111
3 Darovanie s príkazom, aby bol dar po určitom čase vydaný tretiemu [C. 8,54(55),3 pr.]	115
4 Negotium a negotium mixtum cum donatione (rozhraničenie)	119
5 Prípady, v ktorých negotium mixtum cum donatione uznané nebolo	120
6 Čiastkový záver	123
6.1 Negotium mixtum cum donatione pri datio ob rem (mimo štruktúry fiducia cum amico contracta)?	125
6.2 Aristonove negotium mixtum cum donatione a moderné zmiešané darovanie	129
§ 6 Donatio ea lege, ut manumittas	132
1 Sporné právo darcu odvolať lex „ut manumittatur“	133
2 Darca nemal právo na vrátenie darovaného otroka	142
3 Závery	144
3.1 Zvecnoprávnenie lex „ut manumittatur“	144
3.2 Odlišenie donatio ea lege, ut manumittas od negotium mixtum cum donatione	148
§ 7 Darovanie s účelovým určením medzi manželmi	151
1 Donatio manumissionis causa	151
1.1 Vzor pravidla „vlastníctvo nadobudne až vtedy, keď začne vykonávať manumisiu“	153
1.2 Nevyhnutnosť Sabinovej konštrukcie ako následok odovzdania bez výhrady práva na vrátenie otroka	156
1.3 Donatio manumissionis causa – darovanie prospechu nadobudnutého v súvislosti s manumisiou	163
1.4 Formy darovania s príkazom manumisie	166

2	Donatio sepulturae causa	168
3	Donatio honoris causa	173
4	Darovanie na účely pokrytie nevyhnutných nákladov obdarovanej	178
5	Čiastkový záver	184
§ 8	Exkúrza: Klasické právo nepoznalo rezolutívne podmienené darovanie	187
1	Donatio mortis causa	187
1.1	Až do smrti darcu existovala donatio mortis causa ako datio ob rem	189
1.2	Vydržanie mortis causa darovanej veci pred smrťou darcu	196
	Darovanie mortis causa a negotium mixtum cum donatione: spoločný menovateľ vydržania pro suo v prípadoch fidúcie	202
	Usucatio pro suo pri všetkých dationes ob rem?	203
1.3	Odlíšenie darovania mortis causa od negotium mixtum cum donatione	206
2	Darovanie medzi snúbencami	207
3	Čiastkový záver	211
§ 9	Žaloba na splnenie príkazu?	213
1	Žiadne darovanie v Pomp. D. 19,5,16pr.	214
2	Darovanie pozostalosti v Pap. D. 39,5,28	218
3	Fingovaná zámena v Ulp. D. 10,2,20,3	221
4	Čiastkový záver	223
§ 10	Donatio rei a príkaz obsiahnutý v stipulácii	225
1	Scaev. D. 32,37,3	225
1.1	Darovanie nebolo darovaním pre prípad smrti	233
1.2	Darovanie nebolo odvolateľným darovaním inter vivos	236
2	Kombinácia lex dicta a stipulácie v Scaev. D. 45,1,135,3	239
3	Predchodca neskôrnej donatio ea lege, ut manumittas s vecnoprávnymi účinkami v Scaev. D. 45,1,122,2	242
4	Čiastkový záver	248
III. diel: Konštitúcie tretieho storočia		251
§ 11	Alexander Severus	252
	Darovanie s príkazom, aby obdarovaná splnila darcove dlhy (C. 4,6,2)	252

§ 12 Valerian a Gallien	263
1 Darovanie s príkazom poskytovať darcovi určenú obživu [C. 8,54(55),1]	263
2 Darovanie so zákazom scudzenia darovaných vecí (C. 4,6,3)	265
3 Čiastkový záver k § 11 a § 12	269
§ 13 Dioklecián a Maximian	272
1 Neodvolateľnosť darovania a prevzatie klasického pravidla „buď darovanie, alebo condictio ob rem“	272
1.1 Rozlišovanie medzi darovaním a datio ob rem (C. 4,6,6)	272
1.2 Darovanie s príkazom poskytovania obživy (C. 4,38,3)	273
2 Actio praescriptis verbis na splnenie príkazu	275
2.1 Darovanie s príkazom poskytovania pravidelných plnení (C. 4,64,8)	275
2.2 Konkurencia actio praescriptis verbis so žalobou zo stipulácie	276
Darovanie s príkazom, aby obdarovaný splnil darcove dlhy [C. 8,53(54),22]	279
3 Nemožnosť splnenia príkazu	282
4 Donatio temporalis	284
4.1 Príkaz vydať darovanú vec tretej osobe [C. 8,54(55),3]	284
Actio utilis v prospech tretieho	285
4.2 Darovanie s výhradou znovunadobudnutia vlastníctva (Fr. Vat. 283)	289
5 Darovanie peňazí s príkazom poskytnúť ich darcovi ako pôžičku (Herm. D. 39,5,33,1)	292
6 Čiastkový záver	294
IV. diel: Justiniánske právo	297
§ 14 „Donatio quae sub modo conficitur“ – význam pojmu	297
1 Modus v oblasti dedičského práva	298
2 Pojmové odlišenie donatio sub modo od ostatných darovaní s príkazom	302
§ 15 Žaloby darcu pri nesplnení príkazu	307
1 Odvolanie darovania pre nevďak	307

2 Vzťah úpravy odvolania pre nevďak k príkazom, ktoré mali formu lex dicta	311
3 Vzťah úpravy odvolania pre nevďak k donatio sub modo	313
§ 16 Rozlišovanie medzi datio ob rem a darovaním s príkazom	317
1 Modus v prospech obdarovaného	317
2 Počiatočná nemožnosť splnenia príkazu	319
3 Čiastkový záver	320
Zhrnutie záverov	325
Zusammenfassung der Ergebnisse	331
Použitá literatúra	339
Edície prameňov a preklady	339
Sekundárna literatúra	340
Register prameňov	357